Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp bomenplan

Adviseur : J. Wijlhuizen
Portefeuillehouder : S. Warmerdam
Datum : 3 september 2024

Aan de Raad
In deze brief stellen wij U op de hoogte over de samenhang tussen de recente Visual Tree Assessment (VTA), urgente en aanvullende werkzaamheden 2024 en het proces tot een bomenplan.

Inleiding
Op 13 augustus 2024 hebben wij een raadsvoorstel vastgesteld waarin we om extra budget vragen voor het bomenonderhoud in 2024. Dit voorstel staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 17 september 2024. In dit raadsvoorstel is aangegeven dat wij eind augustus in een raadsinformatiebrief de samenhang tussen de recente VTA, urgente en aanvullende werkzaamheden 2024 en het proces tot een bomenplan worden geschetst. Met deze raadsinformatiebrief wordt hier invulling aan gegeven.

In het coalitieakkoord is als geconstateerd dat veel bomen het einde van hun levensduur naderen en dat droge periodes de aftakeling versterken. Om de komende decennia het groene karakter van Rozendaal te bewaren is het noodzaak om keuzes te maken in de wijze waarop het bomenonderhoud vorm wordt gegeven. Hierbij moet gedacht worden aan opties als extra inzet op het onderhoud om de levensduur te verlengen, rigoureuze kap en vervanging, geleidelijke verjonging of een combinatie van deze maatregelen. Ongeacht de keuze gaat het om kostbare ingrepen waar meerjarig dekking voor moet worden gezocht. In het coalitieakkoord is aangegeven dat dit wordt uitgewerkt in een bomenplan. Dit bomenplan is een verdere invulling van de groenvisie en is een relevant document voor het bewaren en herstellen van groene karakter. Daarnaast is het groen ook onderdeel van de cultuurhistorische karakter van ons dorp en in het bijzonder het beekdal en omgeving.

We zien de laatste jaren dat de conditie en vitaliteit van het bomenareaal in de bebouwde kom verslechtert. Hierbij spelen verschillende factoren een rol zoals leeftijd, groeiplaats en de verandering van het klimaat. Door deze factoren vormen bomen meer dood hout of sterven er hele kronen af. Dit zorgt ervoor dat we een toename zien in werkzaamheden ten behoeve van de veiligheid rondom bomen. Dit is aanleiding voor het aanvullend krediet voor het bomenonderhoud in 2024. Dit is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de onderhoudsplicht die een eigenaar van bomen heeft om de veiligheid in de openbare ruimte te bevorderen Dit is ook van belang als bij de afwikkeling van eventuele schade die wordt veroorzaakt door bomen.

Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)
Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel om wateroverlast, droogte, hittestress en de gevolgen van overstromingen te beperken. Het uiteindelijke doel is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk werken samen aan dit programma. Hiervoor is Nederland onderverdeeld in 45 werkregio's. Rozendaal maakt deel uit van de werkregio 'Samenwerkingsverband Veluwezoom', samen met de gemeenten Arnhem, en Rheden en de waterschappen Rijn en IJssel en Vallei en Veluwe, Renkum is agenda lid.

Binnen onze werkregio in de DPRA is in de afgelopen periode gesproken om gezamenlijk een bomenplan op te stellen. Dit heeft geleid tot een voorstel voor een proefproject om voor de verbindende lanen een plan op te stellen. Op basis hiervan kan dan geleidelijk verder worden opgeschaald. Door deze gezamenlijke aanpak kan een kostenvoordeel worden gerealiseerd. Dit voorstel wordt besproken in een bestuurlijk overleg op 11 september. In dit stadium is het nog onzeker, ook gezien de bezuinigingen bij gemeenten, in hoeverre hier prioriteit aan wordt gegeven.

Visual Tree Assessment
Wij laten ieder jaar een Visual Tree Assessment (VTA) uitvoeren. Het ene jaar voor de bomen op de begraafplaats en het andere jaar de bomen die in de openbare ruimte staan. Op basis van de uitkomsten van deze VTA wordt het onderhoud van de bomen uitgevoerd.
De meest recente VTA is van mei 2024. Op basis van de uitkomsten hiervan zien wij dat de achteruitgang sneller gaat dan verwacht en kunnen we niet wachten op het geleidelijke proces zoals dat binnen de DPRA overeen is gekomen. Zoals hiervoor aangegeven hebben we als gemeente een onderhoudsplicht met betrekking tot de bomen. Op grond hiervan zien wij noodzaak om nu zelf een bomenplan op te stellen. Hiervoor is binnen de staande gemeentelijke organisatie onvoldoende capaciteit kennis aanwezig. Bij het opstellen van een bomenplan wordt de DPRA lijn wel meegenomen.

Bomenplan
Voor het formuleren van de uitvraag en de begeleiding van de aanbesteding is een bedrag van € 1.500,- nodig. Deze kosten worden gedekt uit programma 5 openbaar groen[1].

Voor het opstellen van het bomenplan is een bedrag geraamd van € 15.000,-. Het bedrag voor het opstellen van het bomenplan wordt meegenomen in de begroting van 2025. In meerjarenbegroting 2024-2027 is voor 2026 een bedrag van € 25.000 voorzien voor het Bomenplan. In de begroting voor 2025-2028 zullen wij, op basis van de laatste inzichten, voorstellen dit naar voren te halen naar 2025. Dit leidt tot het begrotingsvoorstel om:

- In 2025 € 10.000 op te hogen voor reguliere onderhoudskosten (begraafplaats)
- In 2025 € 15.000 te ramen voor het opstellen van het bomenplan.

Op dit moment is onzeker of het structureel ophogen van het budget voor 2025 voldoende is. Toch voorzien we ook de komende jaren meerkosten ten opzichte van de huidige begrotingsaannames voor reguliere onderhoudskosten. Dit leidt tot het voorstel voor begroting 2026 en verder om de

[1] Dit bedrag is onderdeel van de kredietaanvraag die d.d. 17 september aan de raad wordt aangeboden.

reguliere onderhoudskosten met € 10.000 bij te ramen. Over de definitieve kosten die we na 2025 voorzien moet het bomenplan meer duidelijkheid geven.
Het bomenplan moet inzicht geven in keuzes voor de uitvoering van het bomenonderhoud (verlengen levensduur, kappen, planten ed.). Hiervoor worden verschillende scenario's inhoudelijk omschreven en wordt per scenario inzicht gegeven in prioriteit van locaties en de kosten per jaar.

Wij voorzien op hoofdlijnen de volgende planning:

- Q3 2024: Raadsvoorstel extra onderhoud bomen 2024.
- Q4 2024: Formuleren uitvraag en aanbesteding opdracht opstellen bomenplan
- Q1/2 2025: Verlenen opdracht opstellen bomen en opstellen bomenplan.
- Q3 2025: Bespreken bomenplan met gemeenteraad (relatie met begroting 2026 e.v.)
- Q4 2025: Aanbesteding uitvoering eerste pakket werkzaamheden

Deze planning is een inschatting op basis van de huidige inzichten. Wij willen begin 2025 een bureau selecteren om het bomenplan op te stellen. Na selectie van het bureau kan een definitieve en meer gedetailleerde planning worden gemaakt.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester